

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 097-0-Gž-06-000028
Brčko, 05.09.2007. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Tešić Dragane kao predsjednika vijeća, te sudija Kovačević Maide i Klaić Ilje kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja R.R. iz L., zastupanog po punomoćniku O.M. advokatu iz B., protiv tuženog B.D. BiH, zastupanog po Pravobranilaštvu Brčko Distrikta BiH – zamjeniku Ahmetbegović Hani, radi naknade štete, po zaključenju glavne rasprave donio je dana 05.09.2007. godine sljedeću

P R E S U D U

Obavezuje se tuženi B.D. BiH, da tužitelju R.R. iz L. na ime naknade štete isplati iznos od 164.640,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 08.08.2005. godine pa do isplate, te da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 36.776,00 KM, sve u roku od 15 dana od dana prijema presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Sa viškom tužbenog zahtjeva tužitelj se ODBIJA.

O b r a z l o ž e n j e

Tužitelj je Osnovnom sudu Brčko Distrikta BiH podnio tužbu u kojoj je naveo da je isti vlasnik zemljišta označenog kao k.č. br. 73, k.č. br. 74, k.č. br. 75, k.č. br. 76/1, k.č. br. 76/2, k.č. br. 77 i k.č. br. 78 ukupne površine od 15.509 m², upisanog u Pl. br. 93 za k.o. L. (što po starom premjeru odgovara dijelu od ½ nekretnina upisanih u zk.ul. broj 9 k.o. V.) i da je isti na tom zemljištu izgradio kuću i pomoćne objekte, čija je vrijednost procjenjena na iznos od 1.313.934,00 KM. Kako su u toku rata objekti tužitelja (nakon zauzimanja naselja L. od Armije BiH) predani na upravljanje i brigu civilnim vlastima općine B. – R., pa je tada došlo do postepenog oštećenja i do potpunog uništenja navedene imovine (ista nije oštećena ratnim dejstvima) i u takvom stanju objekti su i predani tužitelju 15.10.2001. godine, B.D. BiH kao pravni sljednik opštine B. – R. odgovoran je za štetu nastalu na objektima, a koju su prouzrokovali prednici činjenjem i nečinjenjem, pa traži da mu se šteta naknadi prema odredbi člana 172. Zakona o obligacionim odnosima. Podneskom od 03.10.2005. godine tužitelj je precizirao tužbeni

zahtjev tako što je tražio naknadu štete u ukupnom iznosu od 475.021,47 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe odnosno od 12.03.2002. godine pa do isplate, kao i da se tuženi obaveže da istom naknadi troškove postupka.

Tuženi je pred prvostepenim sudom osporio tužbeni zahtjev tužitelja ističući prigovor nedostatka pasivne legitimacije (jer tuženi nije preuzeo bilo kakve obaveze oružanih snaga entiteta, a šteta na objektima tužitelja je mogla nastati samo usljed ratnih dejstava) kao i prigovor zastare potraživanja, jer potraživanje naknade štete zastarjeva za 3 godine odnosno u svakom slučaju za 5 godina od nastanka štete, a tužitelj je imao pristup imovini znatno prije podnošenja tužbe i prije rješenja o povratu imovine.

Presudom Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH, broj P-90/02-I od 16.11.2005. godine, tužitelj je odbijen sa tužbenim zahtjevom pa je protiv navedene presude izjavio žalbu. Odlučujući o žalbi tužitelja Apelacioni sud je rješenjem broj 097-0-Gž-06-000028 od 22.11.2006. godine, na osnovu odredaba članova 293. i 296. Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta BiH (u daljem tekstu ZPP BD BiH) prvostepenu presudu ukinuo i odlučio da održi glavnu raspravu jer je našao da je ista donesena uz bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 284. stav 2. tačka 12. ZPP-a BD BiH na koju povredu je tužitelj ukazao u žalbi, kao i zbog toga što je ocijenio da je raspravu potrebno održati i radi pravilnog i potpunog utvrđenja činjeničnog stanja.

U postupku pred Apelacionim sudom tužitelj je ostao kod zahtjeva preciziranog podneskom od 03.10.2005. godine, pa je nakon provedenog dokaznog postupka predložio da se zahtjevu udovolji i da se tuženi obaveže da istom naknadi troškove postupka, prema zahtjevu za naknadu koji je opredjelio na ročištu kada je glavna rasprava zaključena, a saglasno Advokatskoj tarifi F BiH ("Službene novine F BiH", broj 67/02).

Tuženi je u postupku pred Apelacionim sudom istakao da ostaje kod prigovora istaknutih u prvostepenom postupku i nakon provedene glavne rasprave predložio je da se tužitelj odbije sa tužbenim zahtjevom u cijelosti, te da se obaveže da tuženom naknadi troškove postupka.

U postupku pred Apelacionim sudom provedeni su dokazi saslušanjem svjedoka A.Č., S.R., A.L., J.R., N.G., S.B., R.R.1, S.I., saslušanjem tužitelja kao stranke, preslušan je iskaz svjedoka N.K. koji je dao u postupku pred prvostepenim sudom na ročištu 14.11.2003. godine, saslušan je vještak I.K., te je izvršen uvid u zaključak o ispravci rješenja od 29.08.2002. godine, rješenje od 11.07.2002. godine, zapisnik br. 11-372-2247/02 od 13.09.2002. god., zapisnik od 17.09.2002. god. br. 4-47-475-1983/01, zahtjev od 06.07.2001. god., rješenje od 15.10.2001. god. br. 4-47-475-1983/01, rješenje br. 09-372-424/96 od 10.09.1996. g., rješenje br. 09-3-50/97 od 10.07.1997.g., z.k. izvadak Nar.br. 1114/97 od 15.10.2001. god., Pl. br. 93 za k.o. L., zapisnik od 28.08.2002. god. o uvođenju privremenog korisnika A.Č. u alternativni smještaj.

Nakon ocjene provedenih dokaza u smislu odredbe člana 8. ZPP-a BD BiH ("Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH", broj 5/00, 1/01, 6/02, 11/05 i 20/06) odlučeno je kao u izreci, a iz slijedećih razloga:

Tužitelj u ovom sporu traži da tuženi naknadi štetu pričinjenu na njegovim objektima (izgrađenim na njegovim nekretninama u k.o. L.) a tuženi je navedeni zahtjev osporio istakavši prije svega prigovor nedostatka pasivne legitimacije jer je u pitanju šteta prouzrokovana ratnim dejstvima.

Iz iskaza svjedoka N.K., sud je utvrdio da šteta na kući tužitelja nije nastala od ratnih dejstava na području L. jer direktnih ratnih dejstava tu nije bilo zbog činjenice predaje stanovništva i zbog udaljenosti linije razgraničenja, i da se u kuću tužitelja (kao u objekat na kome je bilo sve ispravno) smjestila Armija F BiH u septembru 1992. godine, nakon njenog ulaska u L., odnosno komanda posebne jedinice, pa je Armija F BiH i koristila kuću do preuzimanja objekta od civilnih vlasti.

Iskazu ovog svjedoka, kojem su saglasni i iskazi svjedoka S.B., S.R. i A.L., sud je poklonio vjeru jer su istom činjenice o kojima je svjedočio neposredno poznate, obzirom da je kao oficir Armije F BiH, a zatim kao zamjenik komandira policije bio na tom području od septembra 1992. godine. Tuženi je uopšteno prigovorio njegovom iskazu te isti tako nije doveo u sumnju, i stoga njegov prigovor, da u ovom sporu nije pasivno legitimisan (zbog činjenice koju je istakao a koja se odnosi na to da je šteta mogla nastati samo usljed ratnih dejstava, za šta B.D. BiH nije preuzeo obaveze) nije osnovan.

Prigovorom zastare potraživanja tuženi je ukazao da je tužbu u ovom sporu tužitelj podnio 12.03.2002. godine a imao je pristup svojoj imovini prije rješenja o povratu imovine u posjed (i to davno prije) na šta ukazuje činjenica da je 2000. god. podnio tužbu za povrat u posjed trafo stanice (postupak kod Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH broj P-67/00-I). Sud nalazi da prigovor zastare potraživanja kod kojeg je tuženi ostao i u postupku pred Apelacionim sudom, nije osnovan. Naime, saglasno odredbi člana 376. st.1. Zakona o obligacionim odnosima (u daljem tekstu ZOO) potraživanje naknade prouzrokovane štete zastarjeva u roku od 3 godine od kada je oštećeni saznao za štetu (a saznanje za štetu znači saznanje za postojanje štete i obim štete) i za lice koje je štetu učinilo (a saznanje za lice se određuje prema vremenu kada su oštećenoj osobi dostupni podaci o osobi štetnika i podaci potrebni za preduzimanje odgovarajućih radnji u svrhu ostvarenja naknade štete). Tužitelj je u tužbi naveo (i kod tog navoda u postupku ostao) da je šteta na njegovim objektima u k.o. L. (i kući) nastajala kontinuirano nakon predaje civilnim vlastima koje su objektom kuće raspolagale i to postepenim oštećenjima koja su na kraju dovela do potpunog uništenja njegove imovine, kakvo stanje je tužitelj utvrdio kada mu je imovina faktički vraćena u posjed, odnosno kada je zapisnički istom predana u posjed.

Iz iskaza saslušanih svjedoka u dokaznom postupku, a posebno iskaza privremenog korisnika A.Č. koji je prvi ušao u kuću tužitelja kao privremeni korisnik (nesporna činjenica) a kome je kuća tužitelja rješenjem data na korištenje, sud je utvrdio da je kuća tužitelja koja je bila zapečaćena prije predaje privremenom korisniku, istom predana 1996. god. na korištenje u dobrom stanju odnosno u stanju koje je omogućavalo redovno i namjensko korištenje objekta, da je isti objekat koristio sve do izlaska u privremeni smještaj na P., da su se u kuću (drugi dio) uselili i drugi privremeni korisnici 1997. godine. i da su isti objekat napustili prije njega, pa kod činjenice, takođe utvrđene

u postupku, da je kuća tužitelja bila u dobrom stanju i kada su istu obilazile druge osobe na molbu i zahtjev tužitelja (svjedok J.R. čijem iskazu je sud u cjelosti poklonio vjeru naveo je da je objekat obilazio u vrijeme kada su u istom bili privremeni korisnici, da je sve bilo u redu i da je o tome obavještavao tužitelja) a da je u zapisniku koji je sačinjen prilikom predaje imovine tužitelju u posjed konstatovano da je kuća u lošem stanju, odnosno da je na tom objektu nastupila šteta kako je to za cijeli objekat u zapisniku od 17.09.2002. godine konstatovano, tužitelj je po ocjeni suda za obim pričinjene štete saznao kada je istom predana u posjed njegova imovina po zapisniku od 17.09.2002. godine, a tada su mu bili dostupni i podaci o tome ko je štetu učinio i tada je šteta faktički nastala pa kako je tužitelj tužbu podnio u 3 mjesecu 2002. godine, to nisu protekli rokovi iz navedene odredbe člana 376. Zakona o obligacionim odnosima u kojima se naknada prouzrokovane štete može tražiti.

Uvidom u rješenja broj 09-372-424/96 od 10.09.1996. g. i broj 09-3-56/97 od 10.07.1997. god. sud je utvrdio da su civilne vlasti raspolagale kućom tužitelja, jer je Opštinski organ za stambene poslove opštine B. - stambeni prostor tužitelja dodijelio privremenim korisnicima A.Č. 1996. g. (objekat br. 195 u L.) i C.M. 1997. g. (potkrovlje objekta br. 195 u L.) a navedeno raspolaganje i dodjeljivanje privremenim korisnicima je izvršeno na osnovu Odluke o obaveznom ustupanju izbjeglicama slobodnog stambenog prostora (koju je donio Izvršni odbor) i koja je bila u skladu sa Uredbom sa zakonskom snagom o napuštenim stanovima i to članom 9. Uredbe, koju je donijelo Predsjedništvo Republike BiH 1992. g. ("Službeni list SR BiH", broj 6/92).

Naime, odredbama Uredbe je bilo propisano da će se nakon donošenja rješenja o tome dali se stan smatra napuštenim (a odredbe su se saglasno čl. 12. Uredbe shodno primjenjivale i na stanove u svojini građana) stanovi popisati, zapečatiti (uz vođenje evidencije) i da se takvi stanovi mogu dodijeliti na privremeno korištenje i licu koje je zbog dejstva neposredne ratne opasnosti ostalo bez stana, a da je nadležni organ ovlašten za kontrolu korištenja stanova, da će isti brinuti i o smještaju zatečenih popisanih stvari, i da je privremeni korisnik nakon protoka roka privremenog korištenja dužan stan staviti na raspolaganje organu koji mu je stan dodijelio, u ispravnom stanju. Navedena Uredba je Zakonom koji je stupio na snagu 17.06.1994. g. ("Službeni list R BiH", broj 13/94) potvrđena, a rješenja koja je privremenim korisnicima donio nadležni organ, su Zakonom o vraćanju napuštene imovine B.D. BiH (koji je stupio na snagu 18.05.2001. g.) i to čl. 26 ostavljena na snazi (kao rješenja kojima su zasnovana prava privremenog korištenja) sve dok se ne donese rješenje o vraćanju nepokretne imovine vlasniku ili dok se privremenom korisniku ne utvrdi pravo na alternativni smještaj.

Dakle, slijedom navedenih odredaba nadležni organi Opštine B. – R. su do formiranja Distrikta bili dužni obezbjediti kontrolu korištenja dodijeljene imovine tako da se vlasniku ne pričini šteta postupcima privremenog korisnika, a B.D. BiH koji je nakon formiranja navedenim zakonom preuzeo rješenja koja su izdali nadležni organi pravnog prednika u skladu sa važećim propisima (a o takvim rješenjima izdanim navedenim privremenim korisnicima 1996. i 1997. g. se radi) je takođe bio dužan putem nadležnih organa obezbijediti to isto, kao i obezbijediti imovinu vlasnika od nanošenja

štete od trećih lica, u slučaju da se vlasniku imovina ne preda u posjed isti dan nakon napuštanja imovine od privremenog korisnika.

U ovom postupku utvrđena je činjenica iz iskaza svjedoka saslušanih u dokaznom postupku, da je privremeni korisnik M.C. sa porodicom kuću tužitelja napustio prije privremenog korisnika A.Č. i da tada nadležni organi nisu izlazili na lice mjesta, niti je sačinjen zapisnik, a prema zapisnicima u spisu predmeta (u koje je izvršen uvid u dokaznom postupku) privremenom korisniku A.Č. je naloženo (nakon donošenja rješenja o povratu imovine u posjed tužitelju 15.10.2001. god.) iseljenje u alternativni smještaj i to rješenjem od 11.07.2002. god., pa je isti zapisnički uveden u alternativni smještaj 28.08.2002. godine, a 13.09.2002. godine je sačinjen zapisnik o primopredaji imovine tužitelja od privremenog korisnika u postupku deložacije (kako je naznačeno na zapisniku u kome je konstatovano opće loše stanje kuće – devastiranog objekta) odnosno i loše stanje na spratu kuće (neuslovno za stanovanje) koji je A.Č. koristio, pa je takvo stanje konstatovano i u zapisniku kojim je imovina tužitelja istom predana u posjed dana 17.09.2002. godine (zapisnik sačinjen pod brojem 4-47-475-1983/01 od službene osobe nadležnog odjela Brčko Distrikta BiH - Odjela za ...). Kako je, dakle, utvrđena činjenica u postupku da je u vrijeme ulaska u posjed privremenih korisnika imovina (objekti) tužitelja odnosno kuća bila neoštećena i u svemu uslovna za stanovanje, nadležni organi koji su raspolagali imovinom tužitelja na navedeni način i to nadležni organ pravnog prednika Brčko Distrikta i samog Brčko Distrikta nakon njegove uspostave, jer je isti preuzeo donesena rješenja, bili su dužni obezbijediti imovinu tužitelja tako da se ista očuva, odnosno da se toj imovini ne nanese šteta zbog koje je u konačnom kuća postala (zbog pričinjene štete) neuslovna za stanovanje, pa je tuženi saglasno odredbi člana 172. ZOO-a dužan pričinjenu štetu tužitelju naknaditi, imajući u vidu i činjenicu da je prema odredbi čl. 77. Statuta Brčko Distrikta BiH pravni sljedbenik dijela opštine B. u Republici Srpskoj, kao i administrativnih aranžmana B. i R.B.

Visinu pričinjene štete na kući sud je utvrdio na osnovu nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke I.K. koji je, nalaz koji je dao u prvostepenom postupku iznio i obrazložio pred Apelacionim sudom, a koji je sud prihvatio kao objektivan i stručan. Nakon izjašnjenja vještaka da je kod procjene visine pričinjene štete u obračun uzeo i faktor amortizacije (čime je otklonjen jedini konkretan prigovor tuženog na visinu procjene štete) a kod činjenice da tuženi u postupku nije predložio novo vještačenje, po ocjeni suda ni navod tuženog u završnoj riječi "da je opreza radi sporna visina zahtjeva" nije doveo u sumnju nalaz vještaka, odnosno visinu procjene nastale štete na objektima tužitelja za koje je inače tužitelj tražio naknadu u ovom sporu, u ukupnom iznosu od 475.021,47 KM po preciziranom zahtjevu nakon što je nalaz sačinio vještak I.K., a za stambenu zgradu i još 19 objekata.

Sud je tužitelju na ime naknade štete dosudio iznos od 164.640,00 KM, kao štetu nastalu na kući, jer su nadležni organi rješenjima broj 09-372-424/96 i broj 09-3-50/97 raspolagali (dodijelili na korištenje) samo stambenim prostorom tužitelja, pa je stoga zahtjev tužitelja za naknadu štete na ostalim objektima u iznosu od 310.640,00 KM neosnovan i stoga je isti valjalo odbiti kao i zahtjev za plaćanje zakonske zatezne kamate od dana podnošenja tužbe, jer tužitelju prema odredbi člana 277. ZOO-a

zakonske zatezne kamate u ovom sporu pripadaju na dosuđeni iznos naknade štete od dana vještačenja, odnosno od dana kada je konkretna šteta procijenjena vještačenjem.

Sud je obavezao tuženog da tužitelju naknadi saglasno odredbi člana 102. ZPP BD BiH troškove parničnog postupka a koji se sastoje od: troškova za sastav tužbe od 4.950 KM, troškova zastupanja na 15 ročišta u iznosu od ukupno 74.250 KM, troškova sačinjavanja 2 obrazložena podneska od 9.900 KM, troškova za sastav žalbe od 7.425 KM, troškova takse na presudu od 2.000 KM, troškova takse na tužbu od 2.000 KM, troškova takse na žalbu od 4.000 KM, troškova vještačenja u iznosu od 490 KM i troškova pristupa svjedoka sudu u iznosu od 60,00 KM, odnosno u ukupnom iznosu od 105.075 KM, a sve prema Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u F BiH ("Službene novine F BiH", broj 67/02) pa kako je tužitelj u ovom sporu uspio sa oko 35%, to mu u tom omjeru pripadaju i troškovi, odnosno u konačnom naknada troškova u iznosu od 36.776,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA,

Dragana Tešić